

Ni nam vseeno!

Zdravstveno ustrežna pitna voda nam omogoča življenje in predstavlja enega izmed osnovnih pogojev zdravja. Zdravstvena tveganja pa bomo bolje razumeli in jih uspeli reševati, če bomo pitno vodo bolje spoznali. Javno zdravstvene zahteve v zvezi s pitno vodo so: vedno, vsem, kjerkoli, zadosti kakovostno in poceni.

Za doseg teh ciljev je treba oblikovati sistematičen pristop v vseh fazah od načrtovanja, zagotavljanja in spremljanja oskrbe s pitno vodo. Elemente teh načel je treba vgraditi tudi v pravne predpise.

Davno pred leti, natančno 26. februarja 1954, je naše komunalno podjetje imelo 12 zaposlenih, a že v tem obdobju so se lotili gradnje vodovoda in kanalizacije v samem mestu Krško, kjer so pred tem uporabljali vodnjake. Ti so bili onesnaženi, zato so morali poiskati druge vire zdrave pitne vode. Trajalo je kar nekaj let, da je bilo črpalnice pri Drnovem dokončano (v letu 1964), potem pa je bil zgrajen še cevovod do Krškega. Zgrajeni, marsikje udarniško, so bili še drugi vodovodni in kanalizacijski sistemi po vsej občini. V različnih obdobjih je bila ta skrb prenesena na krajevne skupnosti, potem spet nazaj, da bi pred desetletjem vse prešlo v last lokalne skupnosti, za katero zdaj skrbi družba Kostak d.d. Tako zdaj vzdržujemo več kot 500 kilometrov vodovodnega in 110 kilometrov kanalizacijskega omrežja ter letno dobavimo dva milijona litrov vode in pol.

Sistemi za oskrbo s pitno vodo v občini Krško, s katerimi danes družba Kostak d.d. oskrbuje okoli 86 % prebivalcev občine Krško:

SISTEM ZA OSKRBO S PITNO VODO	število priključkov	število uporabnikov	vodni vir
KRŠKO	4.547	12.853	Beli Breg, Brege, Rore, Črna mlaka
SENOVO - BRESTANICA	1.050	5.975	Dobrava
KOSTANJEVICA	1.247	2.766	Orehovec, Jama
RAKA	656	1633	Lašče
PODBOČJE	581	979	Dol pri Podbočju
VELIKI TRN	327	475	Arto
SKUPAJ	8.408	24.681	

Oskrba s pitno vodo se v današnjih časih zdi preprosta. Tudi pomen stalnega nujnega preventivnega delovanja za zagotavljanje njene količine in kakovosti je neredko spregledan. Naš cilj je varna oskrba s pitno vodo, v katero uporabniki trdno zaupajo. V vsakem trenutku v vaše in naše domove dovajamo pitno vodo, ki v količinah ustreza trenutnim potrebam, v parametrih kakovosti pa zakonodajnim predpisom, ki so v Sloveniji že skoraj desetletje usklajeni z zahtevami in so veljavne tudi v Evropi.

V naslednji številki Posavskega Obzornika vam bomo prikazali vse parametre, s katerimi se opredeljuje skladnost in zdravstvena ustrežnost pitne vode ter vrednost oz. odstopanja od mejnih ali dovoljenih.

Delovanje prečrpalnic in vodo hranov je vodeno in nadzorovano v centu vodenja - v družbi Kostak d.d. Tja se prenašajo vsi podatki o trenutnem delovanju posameznih sistemov in objektov na njih. Nadzor nad omrežjem dnevno izvajamo vizualno, s pregledom trase vodovoda, delovanja zapirat in hidrantov, jaškov in naprav v njih, odzračevalnih ventilov. S posebnimi napravami spremljamo pretok in tlak na posameznih točkah sistema, razlike med izmerjenimi in pričakovanimi ali izračunani-

mi vrednostmi pa dokazujejo, da je potrebno območje, kjer je bila meritev opravljena, podrobneje pregledati. Terenske ekipe so v stalni pripravljenosti, da v primeru okvar na določenem odseku posredujejo kar najhitreje. Delovanje črpalnik v vodnjakih in prečrpalnicah je prilagojeno trenutnim potrebam oskrbe s pitno vodo v omrežju. V sistemu oskrbe pitne vode imamo tudi zbiralnike. Njihova naloga je zagotoviti varnejšo oskrbo s pitno vodo in ustrežnejše pogoje oskrbe (primeren pritisk in zadostne količine).

Ena izmed naših stalnih nalog je tudi varna oskrba s pitno vodo, kar seveda zahteva vlaganja v vodovodni sistem. Vztrajamo, da je za občino Krško izrednega pomena, da ohranimo koncept oskrbe z naravno pitno vodo. Načrte lahko uresničimo le s trdno podporo javnosti. Prepričani smo, da si zaupanje zaslužimo, da je sedanji koncept oskrbe prava pot in da še ni vse zamujeno.

Pri razvojnih in investicijskih nalogah na področju vodooskrbe sodelujemo z lastni-

vodovoda: ta nadzor mora biti urejen na osnovah HACCP sistema, kar pomeni, da je treba vodo spremljati od zajema do porabe; nadzor zagotavlja stalen visok nivo varnosti pitne vode, ki ga samo z vzorčenjem ne bi mogli zagotoviti. Zunanji nadzor izvaja država po vnaprej pripravljenem letnem programu, ki ga potrди minister za zdravje in ga imenujemo monitoring.

Nadzor nad kvaliteto vode v Kostaku izvaja Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, ki letno odvzame okoli 500 vzorcev, tako na vodnih virih kot na omrežju, ter opravi kemične, fizikalne in mikrobiološke analize. Zaradi najpogostejših akutnih posledic je največja pozornost posvečena mikrobiološkim parametrom. Kemijske snovi so običajno prisotne v nižjih koncentracijah in so predvsem povezane z možnimi kroničnimi učinki. Pri vsaki detekciji pa moramo seveda, poleg neposrednih nevarnosti, ki jih lahko posamezna presežena vrednost parametra povzroča, pretehtati tudi indikatorski pomen pojava in seveda dinamiko, ali gre za enkratni pojav, stalen pojav, naraščanje itd. Odstopanja bodo vedno s seboj prinašala zdravstvena tveganja. Zavedati pa se moramo, da je ocena posameznega vzorca le odsev trenutka, za oceno dejanskega stanja pa je potrebno stalno spremljanje.

Koliko vode porabimo v Sloveniji letno?

Skupno porabimo v Sloveniji približno 800 milijonov m³ vode na leto ali približno 26m³/s, s strani države pa je letno določen pavšal za porabnika v višini 50 m³.

Odgovorno obnašanje kot del celovitega odnosa do okolja, na primer spoštovanje režima določenega na vodovarstvenih območjih, lahko prispeva k ohranjanju in izboljšanju kakovosti pitne vode. Četudi priteka v objekt zdravstveno ustrežna pitna voda, se lahko v hišnem omrežju (to je napeljava v hiši, bloku ...), njena kakovost poslabša. S pravilnim ravnanjem lahko to preprečimo. Dobro poznavanje inter-nega sistema za oskrbo s pitno vodo, vzdrževanje ter dezinfekcija po posegih v cevju, bodo omogočili zmanjšanje tveganja.

Kostak d.d.

